



ETELÄ-SAVON  
KÄRÄJÄOIKEUS

3.8.2017

Kangasniemen kunta  
Otto Mannisen tie 2  
51200 KANGASNIEMI

Hei!

Ohessa Etelä-Savon käräjäoikeuden laamanni Marja Virtasen kirje liitteineen koskien lautamiesten toimikautta 2017-2021 ja toimikauden alkamisajankohtaa.

Terveisin

Carita Laakko  
Hallintosihteeri  
Etelä-Savon käräjäoikeus  
Mikkelin kanslia  
Raatihuoneenkatu 5  
50100 Mikkelä  
puh. 029 56 47908, 050 5863471  
fax. 029 56 47911  
s-posti: [etela-savo.ko@oikeus.fi](mailto:etela-savo.ko@oikeus.fi)

---

Käynti/postiosoite	Puhelin	Faksi	Sähköpostiosoite
Mikkelin kanslia Raatihuoneenkatu 5 F 50100 Mikkelä	0295647902	0295647911	<a href="mailto:etela-savo.ko@oikeus.fi">etela-savo.ko@oikeus.fi</a> <a href="mailto:etela-savo.hallinto.ko@oikeus.fi">etela-savo.hallinto.ko@oikeus.fi</a>
Savonlinnan kanslia Tottinkatu 9 57130 Savonlinna	0295648011	0295648005	<a href="mailto:etela-savo.ko@oikeus.fi">etela-savo.ko@oikeus.fi</a> <a href="mailto:etela-savo.hallinto.ko@oikeus.fi">etela-savo.hallinto.ko@oikeus.fi</a>



Raatihuoneenkatu 5, 50100 MIKKELI



ETELÄ-SAVON  
KÄRÄJÄOIKEUS

Puh. 029 5647 900

Fax 029 5647 911

Mikkeli 3.8.2017

Etelä-Savon käräjäoikeuden tuomiopiirin kunnille

Viite: Oikeusministeriön kirje 28.4.2017/ OM14/31/2016

Käräjäoikeuden laamannin kirje kunnille valintaan liittyen 10.5.2017

Asia: Lautamiesten toimikausi 2017-2020, toimikauden alkamisajankohta

Etelä-Savon käräjäoikeus on toimittanut tuomiopiirinsä kunnille kirjeen 10.5.2017 liittyen käräjäoikeuden lautamiesten valintaan.

Kirjeen liitteenä kunnille on toimitettu oikeusministeriön päätös 28.4.2017. Päätös on sisältänyt muun muassa ohjeita lautamiesten valintaan liittyen.

Oikeusministeriön päätöksen sivulla 4 kappaleessa 7 todetaan seuraavasti: Lain käräjäoikeuden lautamiehistä 1 §:n 2 momentin mukaan lautamiehen vaaliin sovelletaan kuntalain säännöksiä. Kuntalain 79 §:n mukaan luottamushenkilö pysyy toimessaan sen ajan, joksi hänet on valittu ja senkin jälkeen siihen saakka, kunnes toimeen on valittu toinen. Tämän vuoksi ministeriö kiinnittää huomiota siihen, että käräjäoikeuksien ja kunnanhallitusten tulisi pyrkiä sopimaan ajankohta, josta lukien uudet lautamiehet aloittavat toimintansa ja nykyisten toimikausi päättyy. Tämä on ministeriön kirjeessä olleen suosituksen mukaan tärkeää muun muassa käräjäoikeuksien istuntokokoonpanojen määräämiseksi. Lisäksi päätöksessä vielä todetaan, että mikäli käräjäoikeuden tuomiopiiriin kuuluu useampia kuntia tulisi kaikkien tuomiopiirin kuuluvien kuntien pyrkiä valitsemaan lautamiehensä likimain samanaikaisesti.

Ministeriön kirjeessä olleen ohjeen mukaisesti olen kunnille toimittamassani kirjeessä esittänyt, että uusien lautamiesten toimikausi määrättäisiin alkamaan kaikissa Etelä-Savon käräjäoikeuden tuomiopiiriin kuuluvissa kunnissa 1.9. lukien.

Kunnan viranomaiset ovat kesän aikana toimittaneet käräjäoikeudelle tiedoksi kunnanvaltuustojensa päätökset lautamiesten valinnoista. Valitettavasti olen huomannut, että kunnan viranomaiset eivät ole noudattaneet oikeusministeriön päätöksessä ja kunnille toimittamassamme kirjeessä mainittua suositusta.



Nyt olemme tilanteessa, että eri kuntien lautamiehet ovat aloittaneet toimikautensa eri aikoina. Edellä mainittu aiheuttaa huomattavaa sekaannusta ja lisätyötä käräjäoikeudessa.

Pyydänkin, että kunnissa valtuuston päätöstä muutettaisiin lautamiesten toimikauden aloittamisajankohdan osalta siten, että uusien lautamiesten toimikausi määrättäisiin **alkamaan 1.9.2017 lukien** kuten olen kunnille 10.5.2017 toimitamassani kirjeessä esittänyt.

Pyydän myös, että muutokset tehtäisiin mahdollisimman pikaisesti.

Jos teillä on asiasta kysyttävää tai pyynnöstäni aiheutuu ongelmia pyydän teitä pikaisesti ottamaan yhteyttä allekirjoittaneeseen.

Laamanni  Marja Virtanen

LIITEET

Oikeusministeriön päätös 28.4.2017 (14/31/2016) sivu 4  
Etelä-Savon käräjäoikeuden kirje kunnille 10.5.2017



Siten lautamieheksi ei voida valita henkilöä, jota ei ole pidettävä sopivana tehtävään. Sopivaisuuden arviointi saattaa olla hankalaa, mutta säännöksellä on ajateltu suljettavan lautamiestehtävän ulkopuolelle henkilöt, joilla on esimerkiksi rikosrekisterimerkintöjä tai jotka ovat syyllistyneet toistuvasti vähäisempiin rikoksiin. Sopivaisuuden arviointi edellyttää yleensä ehdokkaan kokonaisvaltaista arviointia, jonka lopputuloksena tulisi olla johtopäätös siitä, että asianomaisen henkilön valinnalla ei horjuteta tuomioistuinta kohtaan tunnettua luottamusta. Valtuustoryhmällä tai valtuustoilla ei kuitenkaan yleensä ole mahdollisuutta selvittää tällaisia tietoja ja sen vuoksi lautamiesehdokkaiden tietoon tulisi saattaa edellä mainittu kelpoisuusvaatimus. Näin erityisesti sen vuoksi, että käräjäoikeudet yleensä selvittävät lautamiehiksi valittujen rikosrekisteritiedot.

Lautamieslain 2 §:n mukaan lautamiehen tulee olla käräjäoikeuden tuomiopiiriin kuuluvassa kunnassa asuva Suomen kansalainen, joka ei ole konkurssissa, jonka toimintakelpoisuutta ei ole rajoitettu ja jota on pidettävä sopivana toimimaan lautamiehenä.

Lautamieheksi ei saa valita henkilöä, joka on alle 25-vuotias tai joka on täyttänyt 65 vuotta. Lautamiehenä ei saa olla henkilö, jolla on virka yleisessä tuomioistuimessa tai Rikosseuraamuslaitoksessa taikka joka virassaan suorittaa ulosottotehtäviä, rikosten esitutkintaa taikka tulli- tai poliisivalvontaa, eikä myöskään syyttäjä, asianajaja taikka muu ammatikseen asianajoa harjoittava henkilö.

Lautamieslain 4 §:n 3 momentin mukaan kunnasta valittavien lautamiesten tulee mahdollisimman tasapuolisesti edustaa kunnan väestön ikä-, elinkeino-, sukupuoli- ja kielijakaumaa. Lautamiesjärjestelmän uskottavuutta ja kansalaisten luottamusta järjestelmään saattaisi lisätä mikäli lautamiesten joukossa olisi myös eri etnisiä ryhmiä edustavia henkilöitä.

Lautamiehille ei ole asetettu erityisiä kielitaitoa koskevia kelpoisuusvaatimuksia, toisin kuin tuomareille. Valtuustojen tehtävänä on huolehtia siitä, että lautamiehiksi valittavilla henkilöillä on tehtävän suorittamiseksi vaadittava riittävä kielitaito ja käräjäoikeuden tehtävänä on huolehtia lautamiesten istuntokokoonpanosta. Käytännössä kielitaitovaatimukset korostuvat sellaisissa käräjäoikeuksissa, jotka ovat kaksikielisiä.

Ministeriön näkemyksen mukaan valittavien lautamiesten kielitaitoon tulee kiinnittää aiempaa enemmän huomiota.

Lain käräjäoikeuden lautamiehistä 1 §:n 2 momentin mukaan lautamiehen vaaliin sovelletaan kuntalain säännöksiä. Kuntalain (410/2015) 79 §:n mukaan luottamushenkilö pysyy toimessaan sen ajan, joksi hänet on valittu ja senkin jälkeen siihen saakka, kunnes toimeen on valittu toinen. Tämän vuoksi ministeriö kiinnittää huomiota siihen, että käräjäoikeuksien ja kunnanhallitusten tulisi pyrkiä sopimaan ajankohta, josta lukien uudet lautamiehet aloittavat toimintansa ja nykyisten toimikausi päättyy. Tämä on tärkeää käräjäoikeuksien istuntokokoonpanojen määräämiseksi ja myös sen vuoksi, että uusien lautamiesten yhteystietojen toimittaminen käräjäoikeudelle ja muut käytännön järjestelyt saattavat ainakin suurimmissa käräjäoikeuksissa vaatia jonkin verran aikaa. Mikäli käräjäoikeuden tuomiopiiriin kuuluu useampia kuntia tulisi kaikkien tuomiopiiriin kuuluvien kuntien pyrkiä valitsemaan lautamiehensä likimain samanaikaisesti.







ETELÄ-SAVON  
KÄRÄJÄOIKEUS

Raatihuoneenkatu 5, 50100 MIKKELI  
Puh. 029 5647 900  
Fax 029 5647 911

Mikkeli 10.5.2017

Etelä-Savon käräjäoikeuden tuomiopiirin kunnille

Viite: Oikeusministeriön kirje 28.4.2017/  
OM14/31/2016

Asia: Lautamiesten lukumäärä ja valinta

Oheisena tiedoksenne oikeusministeriön kirje ja päätös 28.4.2017 lautamiesten lukumäärästä 2017.

Etelä-Savon käräjäoikeuden tuomiopiirissä lautamiesten lukumäärää on tarkistettu. Lautamiesten uusi kokonaismäärä on 62 lautamiestä. Se, miten lautamiehet jakaantuvat kunnittain, ilmenee oikeusministeriön kirjeen mukana olevasta varsinaisesta päätöksestä. Päätös on kirjeen liitteenä.

Oikeusministeriö antaa käräjäoikeuksille ja kunnanhallituksille osoittamassaan kirjeessä tarkempia ohjeita lautamiesten valintaan liittyen. Pyydän ystävällisesti tutustumaan oikeusministeriön ohjeeseen ja kiinnittämään kirjeessä esitettyihin seikkoihin huomiota lautamiesten valintaa suoritettaessa.

Kirjeen sivulla 4 todetaan, että lain käräjäoikeuden lautamiehistä 1 §:n 2 momentin mukaan lautamiehen vaaliin sovelletaan kuntalain säännöksiä. Kuntalain 79 §:n mukaan luottamushenkilö pysyy toimessaan sen ajan, joksi hänet on valittu ja senkin jälkeen siihen saakka, kunnes toimeen on valittu toinen. Edelleen ministeriö on kirjeessään pyytänyt käräjäoikeuksia ja kunnanhallituksia mahdollisuuksien mukaan sopimaan ajankohta, josta lukien uudet lautamiehet aloittavat toimintansa ja nykyisten toimikausi päättyy. Mikäli käräjäoikeuden tuomiopiirin kuuluu useampia kuntia tulisi kaikkien tuomiopiiriin kuuluvien kuntien pyrkiä valitsemaan lautamiehensä likimain samanaikaisesti.

Oikeusministeriö järjestää yhteistyössä käräjäoikeuksien kanssa lautamiehille koulutustilaisuuden. Kyseinen koulutustilaisuus järjestetään Etelä-Savon käräjäoikeudessa 7.9.2017. Koulutustilaisuuteen tullaan kutsumaan sekä uudet että vanhat lautamiehet. Aamupäivällä seurataan videon välityksellä valtakunnallista oikeusministeriön koulutusta. Iltapäivällä lautamiehille kerrotaan Etelä-Savon käräjäoikeuden omista käytännöistä.

Koulutustilaisuuden ajankohdasta johtuen käräjäoikeus esittää, että uudet lautamiehet aloittaisivat tehtävässään 1.9.2017.



Koska käräjäoikeuden on tule selvittää valittujen lautamiesten rikosrekisteritiedot, pyydän suorittamaan lautamiesvalinnat 1.8.2017 mennessä. Ilmoittasanne valinnoista käräjäoikeudelle teidän tulee lautamiehen nimen lisäksi ilmoittaa myös valittujen sosiaaliturvatunnukset sekä yhteystiedot (osoite, puhelinnumero ja sähköposti).

Lautamiehiksi valittavia on jo valinnan yhteydessä syytä informoida oikeusministeriön kirjeessä sivulla 5 mainitusta sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuudesta.

Laamanni Marja Virtanen

LIITEET

Oikeusministeriön päätös 28.4.2017 (14/31/2016)

